

Posilňujeme kompetencie sestier a pôrodných asistentiek – reakcia

Bratislava, 30.7.2024. Posilnenie kompetencií sestier a pôrodných asistentiek nevnímame novelizáciou predmetnej vyhlášky za systémovú zmenu, ktorá by reálne odzrkadľovala škálu mnohých pokročilých činností, ktoré by mohli sestry so svojim vzdelaním vykonávať podobne, ako tomu je napr. v okolitých krajinách. Reálne túto zmenu nepocíti pacient a ani samotné sestry, či pôrodné asistentky, ktoré okrem činností vyplývajúcich z ich vzdelania musia aj naďalej zastúpiť iný chýbajúci personál.

Novelizácia vyhlášky, ktorá nadobudne platnosť dňa 1.8.2024 mení určité činnosti sestier a pôrodných asistentiek, avšak ide len o zmeny, ktoré legalizujú tie činnosti, ktoré sestry a pôrodné asistentky už vykonávali. Výrazný systémový posun, ktorý by pomohol nielen sestrám a pôrodným asistentkám využiť vlastný potenciál v rámci odborného rastu, ale zároveň by pomohol aj pacientom, tu stále nemáme a to aj napriek tomu, že skúsenosti zo zahraničia a výskumoch založených na dôkazoch nám odкрývajú úplne iné možnosti ich posilnenia a to najmä u tej skupiny sestier, ktoré o to majú z profesionálneho hľadiska záujem.

Ošetrovateľská profesia sa vyvinula s pokrokom v technológii, výskume založenom na dôkazoch a nových možnostiach starostlivosti a zvyšujúce sa a meniace sa zdravotné potreby pacientov a občanov Európy si vyžadujú, aby ošetrovateľstvo prevzalo vedúce postavenie v úlohách pokročilej praxe na podporu bezpečného a efektívneho zdravia. Na uspokojenie tohto dopytu sestry rozšírili svoje vzdelanie a prax, aby prinášali inovácie a viedli zmeny. Interprofesionálna starostlivosť sa stáva čoraz dôležitejšou so silným zameraním na odbornú spoluprácu, ktorá sestrám otvára možnosti napredovať a prispievať svojimi odbornými znalosťami a praxou k zlepšovaniu bezpečnej a efektívnej starostlivosti.

Posilnenie zručností je pre sestry kľúčové, najmä v súvislosti s ambulantnou, dlhodobou a domácou starostlivosťou, vrátane špecializovanej starostlivosti. Ministerstvo zdravotníctva pozitívne hodnotí nové činnosti akými sú napr. administratívne úkony spojené s predpisovaním liekov, či zdravotníckych pomôcok. Tieto činnosti sestry najmä na ambulanciách realizovali už pred novelizáciou vyhlášky, ide však len o administratívnu činnosť, nejde teda o žiadnu profesionálnu, či klinickú kompetenciu. Sestry napr. v Poľsku predpisujú lieky, hodnotia stav pacientov, realizujú preventívne prehliadky, skriningové vyšetrenia, či realizujú rozsiahlu edukačnú činnosť a to samostatne. Filtrujú tak neakútne stavy a lekár má viac času a priestoru na riešenie akútnych stavov, čím by sa skrátili čakacie doby a uľahčila by sa cesta pacienta v zdravotníckom systéme. Ak hovoríme o ošetrovaní rán, tieto činnosti už roky realizujú sestry samostatne, vedia určiť správnu liečbu, avšak nemajú oprávnenia na indikáciu potrebnej liečby a ani možnosť preskripcie a tak sú stále závislé na lekárskom predpise, čím sa len zbytočne predlžuje čas a celý priebeh liečby.

Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek nebola priamo prizvaná k procesu prípravy novelizácie vyhlášky. Možnosť vyjadriť sa sme mali až v rámci medzirezortného pripomienkového konania, kde sme aj podali jednotlivé pripomienky, avšak už k pripravenému materiálu. Komunikácia ministerstva vo všeobecnosti voči nám viazne a tak nemáme možnosť priamo zasiahnuť do procesov už v prípravnej fáze. Komory ako profesijné stavovské organizácie majú byť súčasťou takýchto pracovných skupín, čím dokážu efektívnejšie riešiť problémy týkajúce sa odboru.

Je zrejmé, že úloha sestier rýchlo napreduje a je potrebné podporovať rozvoj ošetrovateľskej praxe, aby sme aj reálne pocítili zvýšenú autonómiu našich profesií, zlepšil sa profesionálny kredit a pocítil tieto zmeny aj samotný pacient. Príležitosti pre sestry z praxe uspokojiť rastúci dopyt po zdravotnej starostlivosti sú značné. S trochou snahy a ochoty komunikovať s odborníkmi by mohla byť starostlivosť lepšia a efektívnejšia.

Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek (SK SaPA) je samosprávna stavovská organizácia s celoslovenskou pôsobnosťou, so sídlom v Bratislave, združujúca sestry a pôrodné asistentky. Hlavnou úlohou SK SaPA je obhajovať profesijné, hospodárske a sociálne záujmy členov komory v zdravotníckych, sociálnych, školských a iných zariadeniach.

Mgr. Iveta Lazorová, PhD., MPH, dipl. p. a.
prezidentka SK SaPA
tel.: +421 918 518 178
e-mail: lazorova@sksapa.sk

PhDr. Lukáš Kober, PhD., MPH
viceprezident, riaditeľ kancelárie SK SaPA
tel.: +421 908 677 731
e-mail: riaditel@sksapa.sk

Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek
Amurská 71
821 06 Bratislava

Tel. číslo: +421 2 40 25 91 88
Iné kontakty: <https://www.sksapa.sk/kontakt.html>

IČO: 37999991
IBAN: SK46 0200 0000 0016 7016 9854 (VÚB a. s.)